

BIS-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van regelgeving over energie, ETS en de gebouwenpas
- Derde principiële goedkeuring

Samenvatting

De verplichting tot periodieke audit van centrale verwarmingstoestellen (de “kleine audit” en de “H100”) uit het Stooktoestellenbesluit levert geen meerwaarde meer ten opzichte van de huidige lopende en in ontwikkeling zijnde instrumenten. Bijkomend is de verplichting tot invoering ervan via de Europese regelgeving sinds 2010 uit de Europese regelgeving geschrapt. Deze regeling wordt dan ook opgeheven. Er wordt voorzien om aan de erkende technicus verwarmingsaudit de voor het kalenderjaar 2024 geïnde retributie voor de uitoefening van het toezicht kwijt te schelden en het reeds betaalde bedrag van de retributie uiterlijk 31 december 2024 terug te storten.

Het Energiedecreet van 8 mei 2009 bepaalt reeds dat distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij elektriciteits- en aardgasdistributienetten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Daarnaast is een uitvoeringsbepaling opgenomen die de Vlaamse Regering opdraagt te bepalen welke netten distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Voorgesteld wordt om via dit ‘Verzamelbesluit X’ de huidige situatie te bevestigen.

Dit Verzamelbesluit X voorziet in de mogelijkheid om de “*droop regeling*” bij decentrale productie-installaties als een vorm van gereserveerde technische flexibiliteit te beschouwen. Op die manier kunnen netgebruikers die regelmatig en/of langdurige vermogensreducties wegens te hoge spanningen vaststellen bij hun decentrale productie-installatie, die vermogensreducties via de bestaande kanalen melden en behouden zij op deze wijze hun recht op een forfaitaire vergoeding indien de netbeheerder niet tijdig een adequate oplossing biedt. Zo blijft de netbeheerder bovendien geïncentiveerd om technische maatregelen te treffen. Aan de elementen waarmee de minister rekening dient te houden bij het jaarlijks bepalen van de hoogte van de compensatie in geval van uitval of modulatie van een omvormer, wordt daarnaast het ingeschatte productieverlies toegevoegd. Indien zou blijken dat er bij omvormers met een “*droop regeling*” meer of minder productieverlies zou optreden, kan hiervoor een andere compensatie bepaald worden.

De voorwaardelijke benoeming van een netbeheerder door de VREG kan jaarlijks verlengd worden om te verzekeren dat er een beheerder aangewezen blijft voor het betrokken net.

Daarnaast worden voorwaarden vastgelegd in het Energiebesluit van 19 november 2010 waarin erfdiensbaarheden toegekend kunnen worden aan de distributienetbeheerder met oog op de plaatsing van een distributiecabine.

Vandaag kunnen technici die werken uitvoeren aan de digitale meter in opdracht van de distributienetbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk, in het geval van gesloten gebruikerspoorten, geen gegevens lokaal uitlezen en moeten zij een aantal technische parameters overtypen in de asset systemen van Fluvius of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk. Via voorliggend ontwerpbesluit wordt ervoor gezorgd dat technici van de netbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk, of onderaannemers die werken uitvoeren aan de meter, tijdens de duurtijd van de interventie, tijdelijk de gebruikerspoort kunnen openzetten om technische gegevens lokaal en digitaal uit te lezen. Via voorliggend ontwerpbesluit wordt daarnaast nader bepaald welke gegevens in kader van de meldingsplicht voor installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten bezorgd moeten worden.

De informatieplicht van energieleveranciers aan huishoudelijke afnemers die niet genieten van het sociaal tarief en kleinzakelijke afnemers wordt uitgebreid en verbeterd. Op iedere voorschotfactuur, afrekeningsfactuur en contractvernieuwing moet vanaf 1 juli 2025 de unieke identificatiecode van het geldende tariefblad vermeld worden. Deze unieke identificatiecode moet ook aangeboden worden in de vorm van een link en QR-code, die de afnemer onmiddellijk leidt naar een vergelijking van zijn lopende contract met het bestaande marktaanbod in de V-test. De netbeheerder als sociale leverancier of als noodleverancier wordt uitgesloten van deze verplichting.

In het kader van de PV-verplichting worden enkele wijzigingen aangebracht. Voor gebouwen die op meerdere EAN-afnamepunten zijn aangesloten die onder de verplichting vallen, wordt een bepaling voorzien die voorkomt dat het horizontale dakoppervlakte van de gebouwen meerdere keren worden meegerekend voor het bepalen van de minimum te plaatsen PV-vermogen. Daarnaast wordt aanvullende flexibiliteit voorzien door PV-installaties geplaatst op gevels van gebouwen en PV-installaties die injecteren in een directe lijn die de eigen site overschrijdt, en aangesloten zijn op het afnamepunt dat onder de verplichting valt, in rekening te nemen voor het voldoen van de verplichting. Ook wordt er aanvullende flexibiliteit voorzien door overkoepelende fotonvoltaïsche zonnepanelen in dienst genomen binnen een agrarisch gebied in rekening te laten brengen voor het voldoen aan de PV-verplichting, waarbij in het kader van de vergunningsaanvraag de mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbatingmogelijkheden en landschappelijke kwaliteiten zijn onderzocht. Er wordt aan het VEKA de bevoegdheid gegeven om nadere regels vast te leggen voor de berekening van het piekvermogen of het nominaal vermogen van projectinstallaties die worden geplaatst ter uitvoering van een andere verplichting en niet in aanmerking komen om te voldoen aan de PV-verplichting via participatie. Daarnaast wordt voorgesteld dat in de regeling met betrekking tot het uitstel op of de vrijstelling van de PV-verplichting in geval van sloop van een gebouw, de termijnen worden geschorst als een beroep bij een administratief rechtscollege loopt en dat het VEKA uitstel kan verlenen voor gedeeltelijke sloop en heropbouw of gedeeltelijke dakvervanging. Ook wordt binnen de participatieoptie bepaald om een lijst op te nemen met de elementen die een participatieovereenkomst minstens moet bevatten, en dat het volledige participatiebedrag uiterlijk op de datum dat aan de verplichting moet zijn voldaan door de participant aan de projectuitvoerder wordt uitbetaald. Tot slot worden enkele kleine wijzigingen in de bewoording voorgesteld.

Om de certificatenregeling na inwerkingtreding van de PV-verplichting in lijn te brengen met Europese staatssteunregels wordt bepaald dat de maximale bandingfactor op nul wordt gezet voor groenestroominstallaties op basis van windenergie, biomassa of biogas en WKK-installaties op biomassa of biogas met een datum van indienstneming vanaf 30 juni 2025, voor zover die worden geplaatst voor het voldoen aan de PV-verplichting. Er wordt voorts een vereenvoudiging bij de behandeling van de certificatedossiers voor warmtekoppeling voorgesteld, door de verplichting om de warmtemeting na het buffervat uit te voeren op te heffen.

Vanuit het beleidsveld Energie zijn momenteel twee leningsinstrumenten beschikbaar die gezinnen met de laagste inkomens in staat moet stellen hun woning te renoveren: de *Mijn VerbouwLening (MVL)*

en de *Noodkooplening (NKL)*. Vanuit de armoedesector en de actoren rond renovatiebegeleiding wordt het belang van de beide instrumenten onderstreept. Een verbeterpunt van de Noodkooplening is dat de thans voorziene vergoeding voor de ondersteuning en begeleiding van de Noodkooplening onvoldoende is. Daarom wordt die vergoeding thans verhoogd tot 9.000 euro. Daarnaast wordt voorzien om de MVL ook toe te kennen aan deelverenigingen van een vereniging van mede-eigenaars. Ook de verplichting om de MijnVerbouwPremie aan te wenden als vervroegde terugbetaling van de MVL wordt eenvoudiger herschreven in de regelgeving.

Er wordt voorgesteld om de periode waarin het verboden is de toevoer van elektriciteit en aardgas af te sluiten door de netbeheerder, van 1 december tot 1 maart, structureel te verlengen tot 1 april en dit standaard in de regelgeving op te nemen.

Ook binnen de call-regeling voor groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming worden enkele wijzigingen voorgesteld. Vooreerst wordt bepaald om de voorwaarden voor de warmte-en/of koudeafnemers binnen de call groene warmte gelijk te stellen aan de voorwaarden voor de Mijn VerbouwPremie, zodat de doelgroep van de premie voor warmtepompen en warmtenetten gelijk blijft. Daarnaast wordt er een delegatie aan de minister gegeven om te bepalen hoe de kostprijs van referentie-installaties moet worden aangetoond. In de regelgeving wordt bijkomend ingeschreven dat elke economisch aantoonbare vraag maar één keer gebruikt mag worden in de bepaling van de CO₂-besparing van een project. Er wordt een bepaling voorzien waardoor grote projecten die in verschillende steunsystemen worden ingediend, gebonden zullen worden aan een totaalconcept over de steunaanvragen heen. Tot slot worden ook enkele wijzigingen voorgesteld om conform te zijn met de herziene verzie van de staatssteunregels in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Er worden enkele wijzigingen aangebracht aan de REG-premies. De voorwaarden voor warmtepompen en warmtepompboilers worden verduidelijkt, waarbij de plaatsing en factuurdatum van de warmtepompboiler vooraf moeten gaan aan die van de warmtepomp. Er wordt voorzien in een versoepeling van de voorwaarden voor de premies voor hernieuwbare energie. Zo wordt voorgesteld om de voorwaarde dat de EPB-aangifte tijdig ingediend moest zijn, op te heffen vanaf 1 januari 2024 en dat men vanaf 1 januari 2025 wel nog in aanmerking kan komen voor de premie wanneer er niet voldaan is aan de EPB-eisen, zolang de boete hiervoor minder dan 250 euro bedraagt. Eenzelfde versoepeling wordt ook doorgetrokken naar de Mijn Verbouwlening. De mogelijkheid voor Verenigingen van Mede-eigenaars (VME) om premies namens individuele investeerders aan te vragen, wordt opgeheven omdat deze optie niet meer wordt gebruikt. Ook worden er verduidelijkingen aangebracht voor de EPC-labelpremie, zoals het vervangen van de term "grondige energetische renovatie" door "grondige energiebesparende werkzaamheden" om gedeeltelijke herbouw niet uit te sluiten. Er wordt toegevoegd dat het EPC dat wordt voorgelegd na de werken moet zijn opgemaakt vanaf 2 januari 2024. Daarnaast wordt bepaald dat ingrijpende energetische renovaties steeds zullen terugvallen op de premiebedragen die ook gelden in de gevallen van 'geen minimale ventilatievoorzieningen'. Bovendien wordt er een oplossing geboden voor gevallen waarin de premie wordt aangevraagd door de vorige eigenaar, maar geactiveerd door de nieuwe eigenaar met een andere inkomenscategorie. Het recht op een voucher zal eindigen voor de nieuwe eigenaar op de datum van eigendomsoverdracht, die minstens vanaf 1 januari 2021 moet dateren. Tot slot worden enkele verduidelijkingen aangebracht met betrekking tot het bepalen van de in aanmerking genomen periode voor de vergoedingen aan de elektriciteitsdistributienetbeheerders in het kader van de REG-ODV.

Er worden verder nog op enkele plaatsen in het Energiebesluit van 19 november 2010 wijzigingen aangebracht, zodat eerdere doorgevoerde wijzigingen rond de EPC-labelpremie (namelijk het doelgroepafhankelijk maken en het inkantelen van de premie in het unieke loket) in werking treden op 1 januari 2025. Ook de datum van inwerkingtreding van de uitsluiting van sociale huisvestingsmaatschappijen voor de EPC-labelpremie, de premie voor doe-het-zelf dakisolatie en de premie sturing elektrische warmte wordt verschoven van 1 april 2024 naar 1 januari 2025 om gelijk te lopen met de inwerkingtreding van de vernieuwde EPC-labelpremie.

Verder wordt een overgangsbepaling voorzien voor de ouderdom van facturen voor aanvragen van Mijn VerbouwPremie voor werken aan de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw, aangezien de vernieuwde aanvraagprocedure pas in februari 2024 is gestart. Eenzelfde overgangsbepaling werd reeds voorzien in het besluit Codex Wonen van 2021, maar deze is niet van toepassing op werken voor hernieuwbare energie aan de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw. Met het toevoegen van deze overgangsbepaling zullen facturen vanaf 1 juli 2020 worden toegelaten in plaats van de voorwaarde toe te passen die stelt dat facturen slechts 2 jaar oud mogen zijn. Op die manier wordt de complexiteit voor de burger weggenomen.

Om verdere stappen te kunnen nemen in het afbouwen van fossiele brandstoffen en als bijkomende maatregel in kader van het VEKP, wordt een systeemeis aan het installatierendement van opwekkers voor centrale verwarming voorgesteld bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties (IER) met een aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vanaf 1 januari 2025.

De *Terra Patrimonium- en energiedatabank Vlaanderen* van het Vlaams Energiebedrijf (VEB) wordt aangeduid als unieke patrimonium- en energiedatabank waarin elke publieke organisatie haar energieverbruiks- en productiegegevens en de fysieke kenmerken van haar installaties en gebouwen als open data moet invoeren die door iedereen vrij gebruikt, hergebruikt en gedeeld kunnen worden.

In kader van de minimale labeleis voor niet-residentiële gebouwen wordt bepaald dat wie over een geldig EPC Bouw beschikt waaruit blijkt dat er voldaan is aan de E-peileis, tijdens de geldigheidsduur van het EPC Bouw, vrijgesteld is om te voldoen aan de minimale labeleis. Er wordt naar analogie met de uitzondering voor sloop bij de algemene EPC-verplichting voor grote niet-residentiële gebouwen voorzien in een uitzondering bij de algemene EPC-verplichting voor kleine niet-residentiële gebouwen wanneer deze gesloopt zullen worden. Voor niet-residentiële en residentiële gebouwen en gebouweenheden wordt daarnaast bepaald dat gebouwen of gebouweenheden die onder de renovatieverplichting vallen en die binnen de termijn van 5 jaar na het verlijden van de authentieke akte samengevoegd worden met een ander gebouw of gebouweenheid, voor dit samengevoegde gebouw of gebouweenheid moeten voldoen aan de geldende renovatieverplichting.

Tijdens de begrotingsopmaak werd aangekondigd dat er gelijkaardig aan de afschaffing van de PV-premie voor particulieren geen 'gewone' calls groene stroom meer worden georganiseerd. De verplichting tot het organiseren van calls groene stroom wordt daarom aangepast. Er wordt daarom verduidelijkt dat het VEKA voor de call groene stroom uitsluitend met betrekking tot de categorieën "overige zon" en "wind" een voorstel aan de minister bezorgt tegen uiterlijk 15 april van het kalenderjaar voorafgaand aan de call.

Het ontwerpbesluit voorziet tevens in de mogelijkheid voor opleidings-, examen- of vormingsinstellingen om vrijwillig afstand te doen van hun erkenning voor één of meerdere types van opleidingen, examens of vormingen die aanleiding kunnen geven tot hetzij de erkenning als energiedeskundige, hetzij de erkenning als verslaggever. Ook enkele zaken m.b.t. de installatie-eisen in kader van de energieprestatie-eisen worden rechtgezet.

In kader van de aanvraagprocedure voor de Mijn VerbouwBegeleiding wordt er een terminologische verduidelijking aangebracht, zodat de regelgeving in lijn is met de beoogde praktijk. Wat betreft de "Burenpremie" wordt, met oog op de implementatie van de Mijn VerbouwBegeleiding, voorgesteld de uitvoeringstermijn te verlengen tot 30 juni 2026.

Voorts voert voorliggend ontwerpbesluit een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke in voor de gebouwenpas. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering betreffende de gebouwenpas wordt OVAM vermeld als verwerkingsverantwoordelijke van de gegevens in deze gebouwenpas aangezien de OVAM technisch beheerder is van de infrastructuur en de applicatie. Desalniettemin zijn de OVAM, het

VEKA, Wonen in Vlaanderen, Departement Omgeving en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs door de samenwerkingsovereenkomst samen mede-eigenaars van het platform en daardoor eveneens gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. Met deze wijziging wordt deze situatie rechtgezet.

Verder voorziet het voorliggend ontwerpbesluit nog in een aantal wijzigingen in verband met het EU-ETS voor vaste installaties. Zo wordt een wijziging aan titel II van het VLAREM voorgesteld aangaande het gebruik van biomassa in een BKG-installatie. Europese regelgeving bepaalt namelijk dat voor biomassa die in een BKG-installatie wordt gebruikt een bewijs van duurzaamheid moet worden voorgelegd. Met dit ontwerpbesluit worden de regels vastgelegd inzake het voorleggen en het controleren van dergelijk bewijs van duurzaamheid. Daarnaast worden nog enkele kleine wijzigingen voorgesteld aan het besluit van de Vlaamse Regering van 6 september 2019 over verhandelbare emissierechten voor broeikasgassen voor vaste installaties voor de periode 2021-2030 (VER-besluit). Zo wordt onder andere verduidelijkt dat het vaststellen van de grenzen van nieuwkomers wordt bepaald op minstens één van de in het VER-besluit opgesomde wijzen, waarbij een combinatie van deze verschillende wijzen ook mogelijk is. Daarnaast wordt naar aanleiding van de recente herziening van de Free Allocation Regulation (gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 van de Europese Commissie) de datum waarop de vaststelling van emissierechten op nul start bij een stopgezette BKG-installatie, gewijzigd en wordt in de Vlaamse regelgeving de verplichting aan exploitanten van een BKG-installatie verankerd om regelmatig het monitoringmethodiekplan te controleren op overeenstemming met de aard en de werking van de installatie, alsook of het plan vatbaar is voor verbetering. Tenslotte wordt in het VER-besluit de verplichting voor het VEKA opgenomen om de klimaatneutraliteitsplannen voor betrokken BKG-installaties openbaar te maken.

In het VLAREL zijn erkenningsregelingen opgenomen met betrekking tot enerzijds de technici verwarmingsaudit en anderzijds de opleidingsinstellingen daaromtrent. Door het opheffen van de inhoudelijke verplichtingen aangaande het uitvoeren van de verwarmingsaudit zal ook die erkenningsregeling zonder voorwerp worden en kunnen alle bepalingen die daar betrekking op hebben uit het VLAREL worden gehaald.

Er worden tot slot ook enkele kleinere wijzigingen voorgesteld. Zo wordt de definitie “steunregeling voor hernieuwbare energie” uit de RED-II Richtlijn (EU) 2018/2001 omgezet in Vlaamse regelgeving. Daarnaast worden aan het artikel betreffende de elementen die worden gebruikt bij de berekening van de compensatie in het kader van technische flexibiliteit de woorden “ten minste” toegevoegd. Zo kunnen ook andere elementen toegevoegd worden bij de elementen die beschreven staan in dit artikel voor het berekenen van de compensatie in het kader van technische flexibiliteit en wordt de compensatie eerder gezien als een minimumcompensatie. Er wordt tevens bepaald om de openbaredienstverplichting van de distributienetbeheerder om de lokale besturen te ondersteunen op vlak van rationeel energiegebruik, zoals bij het opmaken van een energieboekhouding of de ondersteuning van de uitvoering van energieaudits, met ingang van 1 januari 2025 af te schaffen. Er wordt wel een overgangsmaatregel voorzien waardoor de elektriciteitsdistributienetbeheerders deze activiteiten nog kunnen voortzetten tot uiterlijk 31 december 2027 op voorwaarde dat die activiteiten voor dat lokaal bestuur in kwestie uiterlijk op 31 december 2024 al werden opgestart. In het kader van de supercapsteunaanvraag wordt de uiterste indiendatum verlaet tot 30 juni. Er wordt een terminologische verduidelijking aangebracht met betrekking tot de huidige procedure voor de aanvraag en de uitbetaling van een premie na energieaudit. In kader van de hernieuwde EPB-formulieren wordt er ook een delegatie voorzien voor de minister, bevoegd voor de energie, om te bepalen welke delen van het hernieuwde EPC Bouw gebruikt mogen worden om te voldoen aan de EPC-plicht.

Tot slot wordt de rol van het VEKA als dossierbehandelaar voor de *Mijn VerbouwPremie* geofficialiseerd en wordt voorzien in de mogelijkheid om Fluvius te vergoeden voor de bijkomende personeelsinzet in het kader van dossierbehandeling van de *Mijn VerbouwPremie*.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/369 werd op 22 september 2023 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 22 september 2023 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 16 oktober 2023 bekomen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 20 oktober 2023 haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot uitvoering van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas en het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon-en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om niet alleen over het ontwerpbesluit het advies van de VREG, VTC en de Gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen, maar dit ontwerp van besluit in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

D. TWEEDE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 19 januari 2024 haar tweede principiële goedkeuring aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van regelgeving over energie, ETS en de gebouwenpas, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om over het ontwerpbesluit opnieuw het advies van de VTC en de Gegevensbeschermingsautoriteit in te winnen.

2 BESPREKING INGEWONNEN ADVIEZEN

A. ADVIES VAN DE VLAAMSE TOEZICHTCOMMISSIE

Op 20 februari 2024 verleende de Vlaamse Toezichtcommissie (VTC) haar tweede advies nr. 2024/023 met betrekking tot voorliggend ontwerpbesluit. Dit advies gaat als bijlage 2.

De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het ontwerp, minstens in de nota. Het ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden volgens de VTC niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang", waar het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit toe te voegen aan het ontwerp of de nota. Een loutere verwijzing naar de tekst van de AVG volstaat niet. Wat de

verwijzing naar punt e) betreft, moet verduidelijkt worden welke taak van algemeen belang of openbaar gezag bedoeld wordt.

Voor wat betreft de wijzigingen aan artikel 6.4/1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 is de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens te vinden in artikel 6, eerste lid, c) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De netbeheerder verwerkt deze gegevens met het oog op de uitoefening van zijn taken, opgelegd in artikel 4.1.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, nl. het garanderen van een veilig en betrouwbaar net (artikel 4.1.6, §1, 1°) en het vaststellen en vermijden van energiefraude (artikel 4.1.6, §1, 11°).

Voor wat betreft de wijzigingen in artikel 6.7.5 en artikel 6.7.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010 is de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking van persoonsgegevens te vinden in artikel 6, eerste lid, e) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Het opvragen van omgevingsvergunningen voor sloop van gebouwen, en de daarmee gepaard gaande verwerking van persoonsgegevens, is noodzakelijk om een taak van algemeen belang te vervullen, namelijk de opvolging van dossiers binnen de PV-verplichting.

Voor wat betreft de wijzigingen aan artikel 10.1.14 van het Energiebesluit is de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking te vinden in artikel 6, eerste lid, c) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De verwerking is immers noodzakelijk om te voldoen aan een wettelijke verplichting die op de verwerkingsverantwoordelijken rust.

Voor wat betreft de wijzigingen aan artikel 9.2.6/3 van het Energiebesluit is de rechtvaardigingsgrond voor de verwerking te vinden in artikel 6, eerste lid, e) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming. De verwerking is immers noodzakelijk voor het vervullen van een taak van algemeen belang aangezien het dossierbeheer betreft.

- met betrekking tot ontworpen artikel 90 (aanduiding gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken in kader van de gebouwenpas) in de nota verklaren waarom er sprake is van gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. De nota beperkt zich ertoe dat het gaat om mede-eigenaars van het platform. Een verwerkingsverantwoordelijke bepaalt echter het doel en de middelen van de verwerking. Er dient in de nota dan ook verklaard te worden waarom het gaat om gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken en niet over verwerkers. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling (GEB - artikel 35, AVG) voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

De VTC stelt dat de nota zich ertoe beperkt dat het gaat om mede-eigenaars van het platform. Dit is echter niet correct. De VTC maakte eenzelfde opmerking aangaande de ontworpen bepaling reeds in haar advies nr. 2023/130 van 14 november 2023. In de nota aan de Vlaamse Regering voor tweede principiële goedkeuring (VR 2024 1901 DOC.0071/1BIS) werd hieromtrent dan ook duidelijk het volgende opgenomen:

“Via de samenwerkingsovereenkomst, waarvan sprake, hebben de 5 entiteiten “Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, Wonen-Vlaanderen, Departement Omgeving en AGION” hen als mede-eigenaars van het platform woningpas/gebouwenpas geëngageerd om samen het doel en de middelen te bepalen van het platform en aldus de verwerking van de gegevens. De term mede-eigenaars duidt niet op enig eigenaarschap van data of het feit dat we data-leverancier zouden zijn. De term die gehanteerd wordt, is net omdat deze entiteiten gelijkwaardige partners zijn en samen middelen vrijmaken, en de doelstellingen en functionaliteiten van de woningpas/gebouwenpas bepalen. Juist omdat deze entiteiten gezamenlijk het doel en de middelen bepalen, dienen zij beschouwd te worden als gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken.”¹ (nadruk aangebracht)

¹ Zie VR 2024 1901 DOC.0071/1BIS, p. 13.

- de aangeduide categorieën van persoonsgegevens concretiseren. De VTC is van oordeel dat “alle andere gegevens dan de gegevens, vermeld in punt 1° tot en met 5°, die verband houden met de voorwaarden om de tegemoetkoming te bekomen die de Vlaamse Regering krachtens deze codex of krachtens het Energiedecreet van 8 mei 2009 vaststelt en die noodzakelijk zijn om de tegemoetkoming toe te kennen” te ruim geformuleerd is om beschouwd te kunnen worden als een omschrijving van een categorie van persoonsgegevens, en dan ook geconcretiseerd dient te worden.

De bepaling waarnaar de VTC verwijst, is opgenomen in artikel 12.6.1 van het Energiedecreet en vormt géén bepaling dat heden in onderliggend ontwerpbesluit is opgenomen ter wijziging. Het vormt wel de rechtsgrond op basis waarvan persoonsgegevens via het platform verwerkt kunnen worden. Er dient benadrukt te worden dat enkel de werkwijze om de tegemoetkomingen via het platform aan te vragen heden via onderliggend besluit wordt gewijzigd, en niet de inhoud van voornoemd decreetsartikel. Overigens kan een concretisering van artikel 12.6.1 van het Energiedecreet niet opgenomen worden in onderliggend ontwerpbesluit, aangezien er geen delegatie naar de Vlaamse Regering is opgenomen in artikel 12.6.1 om de bepaling te concretiseren. Een besluit kan bovendien niet rechtstreeks een decreet wijzigen omdat decreten als formele wetten worden beschouwd en een hogere juridische status hebben dan besluiten en enkel gewijzigd kunnen worden door het parlement zelf.

- waar nodig de bewaartermijnen bepalen en verantwoorden. Wat de bewaartermijn betreft, merkt de VTC op dat die niet vastgelegd wordt, behoudens voor aanvragen tot tegemoetkoming.

Er wordt voorgesteld om een paragraaf toe te voegen aan artikel 6.7.5 en 6.7.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010, waarin een maximale bewaartermijn van vijf jaar vanaf de datum van ontvangst van de omgevingsvergunning wordt neergelegd. Het VEKA is de verwerkingsverantwoordelijke voor deze verwerking.

Voor wat betreft de wijziging aan artikel 9.2.6/3 van het Energiebesluit, wordt de bewaartermijn bepaald in artikel 13.1.5 van het Energiedecreet van 8 mei 2009. Dit artikel bepaalt dat voor de verwerking van de persoonsgegevens in het kader van de handhaving van controles met betrekking tot energieprestatiecertificaten een bewaartermijn geldt van vijf jaar na de dag waarop het dossier is afgesloten, en in elk geval een bewaartermijn van maximaal tien jaar. Dit artikel bepaalt ook dat het VEKA de verwerkingsverantwoordelijke is van deze verwerking.

- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens en de transparantiemaatregelen uitwerken.

Van deze opmerking wordt nota genomen. Echter, in tegenstelling tot wat de VTC stelt, moeten de vermeldingen met betrekking tot juistheid van gegevens, rechten van betrokkenen en transparantie niet in de regelgeving worden opgenomen. Dit zijn immers verplichtingen die rechtstreeks voortvloeien uit de AVG en die zodoende rechtstreekse werking hebben, en waaraan de verwerker of verwerkingsverantwoordelijke op grond van de verordening te allen tijde moet voldoen.

B. ADVIES VAN DE GEGEVENSBECHERMINGSAUTORITEIT

Op de zitting van 23 februari 2024, besliste het Kenniscentrum van de Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA) om voor voorliggend ontwerpbesluit te verwijzen naar het standaardadvies nr. 65/2023 van 24 maart 2023 betreffende de redactie van normatieve teksten (bijgewerkte versie – zitting van 29 september 2023). Dit standaardadvies nr. 65/2023 gaat als bijlage 3.

Gezien het uitzonderlijk grote aantal adviesaanvragen dat momenteel bij de GBA wordt ingediend en bij gebrek aan voldoende personele middelen, stelt de GBA in haar standaardadvies nr. 65/2023 niet in staat om alle adviesaanvragen die zij ontvangt, te behandelen. De GBA heeft dan ook besloten om te verwijzen naar voorliggend standaardadvies betreffende de redactie van normatieve teksten en geeft op basis hieraan volgende aanbevelingen of opmerkingen:

- 1) De GBA vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.
- 2) De GBA vestigt de aandacht van de auteurs van normatieve teksten op de verplichting ervoor te zorgen dat de verwerkingen van persoonsgegevens die door het ontwerp worden geregeld of in uitvoering daarvan zullen worden geregeld, werkelijk noodzakelijk zijn en evenredig met het nagestreefde doel.
- 3) Verder herinnert de GBA eraan dat elke verwerking van persoonsgegevens een rechtsgrond of een rechtmatigheidsgrond moet hebben, zoals bepaald in artikel 6, lid 1, van de AVG. Gegevensverwerkingen die bij een normatieve maatregel zijn ingevoerd, zijn bijna altijd gebaseerd op artikel 6, lid 1, punt c) of e), van de AVG.
- 4) De GBA verzoekt de auteur van de normatieve tekst derhalve om ervoor te zorgen dat zijn ontwerp voldoet aan de vereiste van voorzienbaarheid, zodat bij de lezing ervan, eventueel in combinatie met de lezing van het relevante normatieve kader, de betrokkenen duidelijk kunnen begrijpen welke verwerkingen met hun gegevens zullen worden uitgevoerd en onder welke omstandigheden die verwerkingen zijn toegestaan.

Van deze opmerkingen wordt nota genomen.

3 WIJZIGINGEN AAN HET ONTWERPBESLUIT

Gelet op onderstaande wijzigingen, wordt het ontwerpbesluit hernummerd.

ARTIKEL 2 EN ARTIKEL 95: Via artikel 2 wordt in artikel 4.10.1.7 van het besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne (hierna: VLAREM titel II) een nieuwe paragraaf 1bis ingevoegd. Artikel 4.10.1.7 van VLAREM titel II heeft betrekking op het monitoren van activiteitsniveaus, die medebepalen hoeveel emissierechten kosteloos kunnen worden toegewezen. Het artikel legt in dat kader de verplichting op aan exploitanten van een BKG-installatie om een monitoringmethodiekplan op te maken. Via dit besluit wordt de Europese verplichting tot het actualiseren van dit monitoringsmethodiekplan opgenomen, naar analogie met paragraaf 2 van artikel 4.10.1.4 van VLAREM titel II dat deze verplichting tot het actualiseren van het monitoringplan reeds opgelegd heeft. Paragraaf 1 van artikel 9 van de gedelegeerde verordening (EU) 2019/331 van de Commissie van 19 december 2018 tot vaststelling van een voor de hele unie geldende overgangsregeling voor de geharmoniseerde kosteloze toewijzing van emissierechten overeenkomstig artikel 10 bis van Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad (hierna: de Free Allocation Regulation) legt namelijk de verplichting op aan exploitanten van een BKG-installatie om regelmatig het monitoringmethodiekplan te controleren op overeenstemming met de aard en de werking van de installatie, alsook of het plan vatbaar is voor verbetering. Op Vlaams niveau werd deze verplichting nog niet uitdrukkelijk opgenomen in de regelgeving. Voor de volledigheid wordt daarom de reeds bestaande Europese verplichting nu ook via artikel 4.10.1.7, §1bis van VLAREM titel II op Vlaams niveau verankerd.

Artikel 95 voegt deze verplichting daarenboven toe aan de lijst van milieu-inbreuken opgenomen in het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (hierna: het Milieuhandhavingsbesluit). Artikel 1 van bijlage VII bij het Milieuhandhavingsbesluit bevat een lijst met milieu-inbreuken ter uitvoering van artikel 16.1.2, 1°, f) van het DABM, waarin wordt bepaald dat milieu-inbreuken kunnen worden gehandhaafd indien ze door de Vlaamse Regering werden opgenomen in een lijst. Dat is wat via bijlage VII bij het Milieuhandhavingsbesluit wordt gedaan door het opnemen van wettelijke verplichtingen, opgenomen in VLAREM. De verplichting in artikel 4.10.1.7, §1bis, die wordt ingevoegd door artikel 2 van dit wijzigingsbesluit, wordt om deze reden opgenomen in de lijst.

ARTIKEL 8, 5° EN ARTIKEL 57: Via artikel 8 (oud artikel 7) worden in artikel 1.1.1, §2, van het Energiebesluit van 19 november 2010 verschillende wijzigingen aangebracht in de definities. Voorgesteld wordt om nog een definitie aan dit artikel toe te voegen: “steunregeling voor hernieuwbare energie”. Deze definitie volgt uit artikel 2, punt 5, van Richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen (RED-II). De definitie werd nog niet omgezet in Vlaamse regelgeving. Er wordt ook een wijziging doorgevoerd in artikel 7.10.1, §5, van het Energiebesluit van 19 november 2010 (artikel 57), waar de definitie wordt gebruikt in het kader van de regeling voor premies voor micro-WKK. Deze wijziging heeft geen inhoudelijke impact op de regeling.

ARTIKEL 16: Via artikel 16 wordt in artikel 3.2.18, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 een nieuw punt 20° ingevoegd. Aan dit artikel worden nog volgende bijkomende wijzigingen aangebracht:

Huishoudelijke afnemers met een sociaal tarief vallen buiten het toepassingsgebied. Het hoofddoel van de verplichting opgenomen in het voorgestelde artikel is de afnemers op de commerciële markt zo goed mogelijk te informeren over het aanbod op de markt, zodat deze zo goed en eenvoudig mogelijk voor een contract kunnen kiezen dat bij hun noden past. Afnemers met een sociaal tarief hebben een afzonderlijk tarief dat voor hen wordt vastgelegd. Bij eender welke commerciële leverancier genieten ze van hetzelfde sociaal tarief. Door ook voor die klantengroep te voorzien in een QR-code en link op hun factuur kunnen er onnodige verwarringen ontstaan.

Verder wordt de netbeheerder als sociale leverancier of als noodleverancier uitgesloten van deze verplichting. De netbeheerder als sociale leverancier of als noodleverancier heeft geen contractuele relatie met zijn afnemers en dus ook geen contract. Ook kan er hier niet vrij voor een tarief gekozen worden, aangezien de afnemer valt onder het standaardtarief of het sociaal tarief. Afnemers kunnen de netbeheerder maar verlaten als ze schuldenvrij zijn. 75% van de leveringspunten bij de netbeheerder werkt met Prepaid en ontvangt dus geen voorschot- of afrekeningsfacturen waarop de verplichting zou kunnen rusten die van een QR-code en een link te voorzien.

De leveranciers zullen aan de verplichting moeten voldoen vanaf 1 juli 2025. Zo krijgen alle betrokken partijen een voldoende lange implementatietijd.

Ten slotte nog volgende twee verduidelijkingen bij de nieuwe verplichting. Onder voorschotfactuur, afrekeningsfactuur en contractvernieuwing vallen geen facturen die een gevolg zijn van rectificaties of slotfacturen die opgemaakt worden bij verhuis of wissel van energieleverancier. Om te kunnen garanderen dat de leveranciers aan deze verplichting kunnen voldoen, is het de verantwoordelijkheid van de VREG om de unieke identificatiecode van de juiste versie van het product waarop de afnemer heeft ingetekend of die wordt aangeboden bij contractvernieuwing tijdig aan de leveranciers te bezorgen.

ARTIKEL 26, 2°: Aan het gewijzigde artikel over de EPC-labelpremie (artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010) dat op 1 januari 2025 in werking zal treden, wordt nog een toevoeging aangebracht. Er wordt toegevoegd dat het "EPC-na" moet zijn opgemaakt vanaf 2 januari 2024. Aangezien de hoogte van de EPC-labelpremie vanaf 1 januari 2025 afhankelijk is van het al dan niet voldoen aan door de minister te bepalen ventilatie-eisen en ventilatie is opgenomen in alle EPC's opgemaakt vanaf 2 januari 2024, moet het 'EPC-na' dateren vanaf 2 januari 2024. Daarom wordt hier voorgesteld om dit in artikel 6.4.1/1/4 op te nemen, zodat steeds aan de hand van het EPC op uniforme wijze kan worden gecontroleerd of de ventilatievoorzieningen al dan niet in orde zijn.

ARTIKEL 26, 4°, 7° EN 8°: Aan het gewijzigde artikel over de EPC-labelpremie (artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010) dat op 1 januari 2025 in werking zal treden, wordt nog een kleine wijziging aangebracht. In paragraaf 2 worden de premiebedragen vastgelegd in functie van de inkomensdoelgroep en de aanwezigheid van ventilatievoorzieningen. Volgens het vierde lid van paragraaf 2 kan de minister, bevoegd voor de energie, de nadere regels bepalen met betrekking tot deze ventilatievoorzieningen. Dit zal gebeuren aan de hand van de minimale ventilatievoorzieningen opgenomen in het inspectieprotocol voor energiedeskundigen type A. Om de terminologie in artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 gelijk te trekken met de terminologie in het inspectieprotocol, wordt steeds gesproken van 'ventilatievoorzieningen' in plaats van 'ventilatiesystemen', zoals voorheen steeds werd gedaan.

ARTIKEL 26, 6°: Aan het gewijzigde artikel over de EPC-labelpremie (artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit van 19 november 2010) dat op 1 januari 2025 in werking zal treden, wordt aan paragraaf 2 een lid toegevoegd over de premiebedragen in het geval van een ingrijpende energetische renovatie (IER). Paragraaf 2 van artikel 6.4.1/1/4 legt namelijk de premiebedragen vast voor de EPC-labelpremie aan de hand van het bereikte eindlabel en in functie van de doelgroep en de aanwezigheid van ventilatievoorzieningen die voldoen aan de eisen die door de minister zullen worden vastgelegd en worden gecontroleerd aan de hand van een energieprestatiecertificaat. Indien er geen minimale ventilatievoorzieningen aanwezig zijn, wordt de EPC-labelpremie vanaf 2025 verlaagd voor doelgroep 1 (met 500 tot 1000 euro, afhankelijk van het eindlabel) en blijft deze onveranderd voor doelgroep 2 en 3. Indien er wel minimale ventilatievoorzieningen aanwezig zijn, wordt de EPC-labelpremie vanaf 2025 verhoogd voor doelgroep 2 en 3 (met 500 tot 1000 euro, afhankelijk van het eindlabel) en blijft deze onveranderd voor doelgroep 1.

Bij een IER gelden sowieso ventilatie-eisen. Aangezien het niet wenselijk is verplichte werken te subsidiëren, zullen IER's voor wat de EPC-labelpremie betreft steeds terugvallen op de premiebedragen

in het geval van 'geen minimale ventilatievoorzieningen'. Dit wordt via een nieuw lid in paragraaf 2 van artikel 6.4.1/1/4 verduidelijkt.

ARTIKEL 28, 4°: In het gewijzigde artikel 6.4.1/5/2 van het Energiebesluit wordt nog een terminologische wijziging aangebracht. De zin "De elektriciteitsdistributienetbeheerder houdt bij het verdere beheer van de premieaanvraag, tot zes maanden na de indiening ervan, rekening met de opmerkingen die het VEKA gemaakt heeft naar aanleiding van een controle." wordt opgeheven. Door de gewijzigde werkwijze van de premie-aanvraag heeft deze zin in de praktijk geen meerwaarde meer.

ARTIKEL 32: De huur-en isolatiepremie, de collectieve renovatiebegeleidingspremie (burenpremie) en de opvolgscan type 2, vermeld in de artikelen 6.4.1/9, 6.4.1/9/1 en 6.4.1/8 van het Energiebesluit werden via Verzamelbesluit IX als op zichzelf staande maatregelen geschrapt en vervangen door een geïntegreerd en inkomensafhankelijk begeleidingstraject onder de noemer Mijn VerbouwBegeleiding. Om na te gaan of burgers hiervoor in aanmerking komen, wordt momenteel een geautomatiseerd inkomensconsultatieplatform uitgebouwd waarmee persoonsgegevens uit meerdere databronnen kunnen worden opgevraagd. De bestaande maatregelen kunnen worden aangevraagd tot de dag voor de lancering van dit platform, die per ministerieel besluit bepaald zal worden. De verwachting is dat dit inkomensconsultatieplatform in het najaar van 2024 gelanceerd zal worden.

In het Energiebesluit werd voor de aanvragen van deze types begeleiding ook een uiterste termijn van uitvoering bepaald, met name 31 december 2025. Dit laat de uitvoerders toe om, gelet op de soms lange doorlooptijden van renovatiebegeleiding, alle tot op de uiterste datum aangevraagde begeleidingen, met succes af te werken tot en met de oplevering van de renovatiewerken. Doordat de ontwikkeling van het inkomensconsultatieplatform wat meer tijd in beslag neemt dan voorzien, wordt nu voorgesteld om de uitvoeringstermijn voor één van de bestaande begeleidingsvormen, met 6 maanden te verlengen. Het betreft de "Burenpremie" waarbij, in tegenstelling tot de andere twee maatregelen, soms ook trajecten met een langere doorlooptijd voorkomen, bijvoorbeeld bij de plaatsing van een warmtepomp of de isolatie van een buitengevel. Om te vermijden dat aanvragen voor begeleiding van dit soort werken door de aanbieders niet meer aanvaard zouden worden uit vrees ze niet meer tijdig afgerond te krijgen, wordt voorgesteld de uitvoeringstermijn te verlengen tot 30 juni 2026.

ARTIKEL 40, 1°, 41, 2°, 3° EN 5°, 44°, 1°, 45, 2°, 3° EN 5°: Binnen de PV-verplichting voor grote afnemers wordt een rechtzetting gedaan. Voor de uitzondering op de verplichting in geval van sloop van een gebouw zonder heropbouw, is ingevolge artikel 6.7.5, §2 en artikel 6.7.10, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 vereist dat de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van het gebouw uiterlijk drie jaar nadat de geplande sloop is gemeld aan het VEKA, een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen voor sloop voorlegt. De uitzondering vervalt als niet tijdig een omgevingsvergunning aan het VEKA wordt bezorgd. Aan dit artikel wordt toegevoegd dat deze verplichting enkel geldt, als er een omgevingsvergunning voor sloop is vereist. Het spreekt voor zich dat geen omgevingsvergunning voor sloop van het gebouw moet worden voorgelegd aan het VEKA als het voor de sloop niet noodzakelijk is een omgevingsvergunning voor sloop te verkrijgen. In artikel 7.7.3, §1, zesde lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en het onderliggende lopende besluit (tweede principiële goedkeuring) is een dergelijke bepaling reeds opgenomen voor uitstel bij sloop van een gebouw met heropbouw. Ingevolge het advies van de VTC (*supra*, 2A) wordt daarbij voorgesteld om een paragraaf toe te voegen aan artikel 6.7.5 en 6.7.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010, waarin een maximale bewaartermijn van vijf jaar vanaf de datum van ontvangst van de omgevingsvergunning wordt opgelegd. Het VEKA is de verwerkingsverantwoordelijke voor deze verwerking.

Ook wordt een wijziging doorgevoerd in de regeling van artikel 6.7.4, §1 en artikel 6.7.9, §1 van het Energiebesluit van 19 november 2010. In dit artikel is bepaald dat de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van gebouwen als vermeld in artikel 6.7.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010, of een met hem verbonden vennootschap als vermeld in artikel 1:20 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen, ook aan de PV-verplichting kan voldoen door een hernieuwbare energietechnologie (wind/WKK/warmtepomp) te plaatsen achter hetzelfde afnamepunt. Voorgesteld wordt om dit

alternatief gelijk te stellen met de basisverplichting, waar niet is bepaald wie de installatie moet plaatsen. Het is voldoende om de alternatieve hernieuwbare energietechnologie in dienst te nemen achter hetzelfde afnamepunt, waarbij aan de voorwaarden van artikel 6.7.4, §1 en artikel 6.7.9, §1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt voldaan, onafhankelijk van de vraag wie de installatie geplaatst heeft (eigenaar, erfpachter, opstalhouder, verbonden vennootschap, of derde partij).

ARTIKEL 48, 1°: De bepaling dat het OCMW in kader van een noodkooplening een conventioneel voorkooprecht moet bedingen, wordt opgeheven. Deze regeling werd namelijk met het decreet van 10 november 2023 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer, energie-efficiëntie en milieuvriendelijke energieproductie, decretaal verankerd in artikel 7.9.1 van het Energiedecreet en omgevormd tot een Vlaams voorkooprecht. Door deze omvorming kunnen de OCMW's hun voorkooprecht laten gelden via het e-voorkooploket. Dit maakt dat het uitoefenen van hun voorkooprecht op een administratief eenvoudigere manier kan verlopen. Aangezien deze bepaling dus geen toepassing meer vindt in het Energiebesluit, wordt deze in het Energiebesluit opgeheven.

ARTIKEL 49: Dit betreft een taalkundige correctie. Ingevolge eerdere wijzigingen omtrent de beoordeling van noodkoopprojecten worden projecten beoordeeld op het al dan niet voldoen aan 2 criteria, en wordt niet langer een score toegekend. Dientengevolge wordt de verwijzing naar de minimumscore als dusdanig vervangen.

ARTIKEL 55 EN ARTIKEL 109: Via het besluit van 17 november 2023 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de plaatsing van digitale meters, de wijziging van enkele premies, de wijziging van artikel 7.9.2/0/16 en de oprichting van een online platform voor het faciliteren van tegemoetkomingen ter bevordering van het rationeel energiegebruik, het rationeel energiebeheer en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen werd in het Energiebesluit de mogelijkheid ingeschreven dat de 'zelfredzame burger' de Mijn VerbouwPremie kan aanvragen en deze zelf kan aanwenden als vervroegde terugbetaling van de Mijn VerbouwLening. Deze wijziging is inmiddels in werking en operationeel in het unieke loket van de Mijn VerbouwPremie: de burger kan nu zelf zijn premie aanvragen, en daarbij melding maken van het feit of hij of zij al dan niet een lopende Mijn VerbouwLening heeft alsook van het kredietnummer, waarna via een dusdanig opgebouwde automatische flow de premie in mindering van de lening wordt gebracht, rekening houdend met de voorkeur van de kredietnemer om daarbij voor een vermindering van de mensualiteit of van de looptijd.

De energiehuizen kunnen nu dus de burger doorverwijzen naar het uniek loket van de Mijn Verbouwpremie om zelf zijn premie aan te vragen in geval er een Mijn VerbouwLening lopende is, en de burger kan, indien het hem niet zelf lukt, ondersteuning vragen bij het energiehuis om hem te begeleiden bij die aanvraag. Dit laatste is sowieso een basistaak van de energiehuizen.

In dat opzicht wordt nu voorgesteld om de bepaling te vereenvoudigen en te stellen dat de burger zelf de toegekende premies aanwendt als vervroegde terugbetaling van de lopende lening. Er wordt verduidelijkt dat dit voor het eerst van toepassing zal zijn voor leningen waarbij de premies aangevraagd worden vanaf de inwerkingtreding van dit besluit (10 dagen na publicatie in Belgisch Staatsblad).

ARTIKEL 61: In artikel 8.1.1/3 wordt een foutieve verwijzing aangepast. In dit artikel moet verwezen worden naar het periodiek centraal examen zoals bepaald in artikel 8.3.2 van het Energiebesluit en niet naar het centraal examen dat moet afgelegd worden na het volgen van een opleiding zoals bepaald in artikel 8.3.1. van het Energiebesluit. Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2025.

ARTIKEL 62: Aangezien er geen opleiding is voor energiedeskundigen type D, moeten energiedeskundigen type D wanneer ze niet slagen voor het periodiek examen een wachttermijn van 6 maanden laten verstrijken voordat ze opnieuw mogen meedoen aan het centraal examen. Om verwarring te vermijden wordt verduidelijkt dat na het volgen van de opleiding in geval van energiedeskundigen type A en na het uitzitten van de wachttermijn in geval van energiedeskundigen type D opnieuw deelgenomen moet

worden aan het centraal examen zoals bepaald in artikel 8.3.1 van het Energiebesluit. Dit artikel treedt in werking op 1 januari 2025.

ARTIKEL 75: Artikel 75 voorziet in een overgangsbepaling die wordt opgenomen in artikel 12.3.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Op 1 februari 2024 trad namelijk de nieuwe aanvraagprocedure voor werken aan gemeenschappelijke delen binnen de Mijn VerbouwPremie in werking. Omwille van de lange aanlooptijd werd via artikel 18 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2022 tot wijziging van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de tegemoetkoming voor te renoveren of te verbeteren bestaande woningen of voor te realiseren nieuwe woningen, de financiële aspecten van kamerwoningen, hernieuwbare energie, onderbezetting, huurprijsberekening en groepsgebouw, voorzien in een overgangsbepaling voor de ouderdom van facturen die in aanmerking komen voor de premie voor werken aan de gemeenschappelijke delen. Deze bepaling is echter niet van toepassing op aanvragen voor premies binnen de categorie van hernieuwbare energie, enkel vermeld in het Energiebesluit. Om administratieve redenen en om de wetgeving en communicatie hierover overzichtelijk en duidelijk te houden, wordt met dit besluit ook een overgangsbepaling voor de categorie hernieuwbare energie opgenomen voor wat betreft collectieve installaties in appartementsgebouwen. Deze bepaalt dat alle facturen vanaf 1 juli 2020 voor aanvragen tot en met 31 januari 2025 worden toegelaten bij aanvragen voor een premie voor werken aan de gemeenschappelijke delen binnen de categorie hernieuwbare energie. Hier zal dus geen rekening worden gehouden met het maximum van 2 jaar ouderdom van de facturen. Dit geldt enkel voor aanvragen tot en met 31 januari 2025. De geldigheidsduur voor facturen voor gemeenschappelijke delen en installaties van appartementsgebouwen, is hierdoor voor alle categorieën van werken die in aanmerking komen voor Mijn VerbouwPremie gelijkgesteld.

ARTIKEL 103 EN 104: Via het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2023 tot wijziging van het besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2006 betreffende het onderhoud en het nazicht van centrale stooktoestellen voor de verwarming van gebouwen of voor de aanmaak van warm verbruikswater, het besluit van de Vlaamse Regering van 12 december 2008 tot uitvoering van titel XVI van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid, het Energiebesluit van 19 november 2010 en het besluit van de Vlaamse Regering van 27 november 2015 tot uitvoering van het decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning (hierna: 'Verzamelbesluit IX') werd artikel 6.4.1/6, §6, van het Energiebesluit van 19 november 2010 gewijzigd. Artikel 6.4.1/6, §6, van het Energiebesluit bepaalt voor welke premies sociale huisvestingsmaatschappijen (hierna: SHM) zijn uitgesloten. Onder SHM wordt begrepen: woonmaatschappijen voor woningen, wooneenheden en woongebouwen die het voorwerp uitmaken van hun opdrachten vermeld in artikel 4.40 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021.

Via Verzamelbesluit IX werden de EPC-labelpremie, de premie sturing elektrische warmte en de premie voor doe-het-zelf-dakisolatie toegevoegd aan het artikel met het oog op een gelijke behandeling van deze woningen voor alle maatregelen. SHM's kunnen voor renovatie namelijk beroep doen op specifieke subsidiekanalen. Vanaf 1 april 2024 zou het dus voor een SHM niet meer mogelijk zijn om deze premies aan te vragen. Via dit wijzigingsbesluit wordt de datum van inwerkingtreding verschoven van 1 april 2024 naar 1 januari 2025, gelijk met de datum van inwerkingtreding van de gewijzigde EPC-labelpremie. Op deze manier wordt de inwerkingtreding van wijzigingen maximaal op elkaar afgestemd.

Ook de overgangsbepaling voor de EPC-labelpremie die via artikel 114 van Verzamelbesluit IX werd voorzien in het kader van deze wijziging wordt via dit besluit gewijzigd. Indien de EPC-labelpremie voor 1 januari 2025 werd aangevraagd door een SHM, geldt de uitsluiting van de SHM in dat geval niet.

ARTIKEL 113: De verplichting tot periodieke audit van centrale verwarmingstoestellen (de "kleine audit" en de "H100") uit het Stooktoestellenbesluit levert geen meerwaarde meer ten opzichte van de huidig lopende en in ontwikkeling zijnde instrumenten. Bijkomend is de verplichting tot invoering ervan via de Europese regelgeving sinds 2010 uit de Europese regelgeving geschrapt. Deze regeling wordt dan ook opgeheven. Dit werd in dit voorliggende besluit in het kader van de tweede principiële goedkeuring opgenomen.

Via het voorliggende besluit werd ook de in de VLAREL aan de "H100" gekoppelde erkenning van "technicus verwarmingsaudit" opgeheven. Aan de uitoefening van het toezicht op de erkenning "technicus verwarmingsaudit" is echter ook een betaling van een jaarlijkse retributie (in casu conform bijlage 18B van de VLAREL: niet-geïndexeerd² 25,00 euro) door die technicus gekoppeld. De opbrengst van deze retributie is toegewezen aan het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu".

Aangezien ook de erkenning en het daaraan gekoppelde toezicht midden 2024 wordt opgeheven, wordt de betaling van de retributie voor diensten die niet meer zullen worden uitgevoerd in de rest van het kalenderjaar 2024 als zijnde niet billijk geacht. Er wordt dan ook voorgesteld om aan de erkende technicus verwarmingsaudit de voor het kalenderjaar 2024 geïnde retributie voor de uitoefening van het toezicht kwijt te schelden. Het reeds betaalde bedrag van de retributie wordt aan die technicus zo snel mogelijk en uiterlijk 31 december 2024 door het "Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu" teruggestort.

ARTIKEL 114, 6^E LID: Door de bijkomende adviesaanvraag bij de VTC en de GBA is de timing van dit besluit opgeschoven, waardoor een inwerkingtreding op 1 mei 2024 voor deze bepalingen niet meer mogelijk wordt geacht. In dat opzicht wordt voorgesteld deze bepalingen in werking te laten treden op 1 juli 2024.

² De retributiebedragen, vermeld in bijlage 18, B van de VLAREL, worden jaarlijks aangepast aan de schommelingen van de gezondheidsindex op basis van de volgende formule : retributiebedrag x het nieuwe indexcijfer / het basisindexcijfer. Het nieuwe indexcijfer is de gezondheidsindex van de maand oktober van het voorgaande jaar, en het basisindexcijfer is de gezondheidsindex van oktober 2010, namelijk 113,46 met het jaar 2004 als basisjaar. De retributiebedragen worden afgerond op een geheel getal. Voor 2024 is het geïndexeerde retributiebedrag voor de erkende technicus verwarmingsaudit zodoende gelijk aan 34,00 euro.

4 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Voor de budgettaire impact van het ontwerp van besluit wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering gevoegd bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2023 2010 DOC.1389/1TER) en bij de tweede principiële goedkeuring (VR 2024 1901 DOC.0071/1BIS).

Er werden wijzigingen aangebracht die een bijkomende budgettaire impact hebben voor de Vlaamse overheid. De teruggave van de geïnde retributie met betrekking tot de uitoefening van het toezicht op de erkenning “technicus verwarmingsaudit” heeft immers een impact op het “Fonds voor de behandeling van de erkenningsaanvragen en de uitoefening van het toezicht op de erkenningen met betrekking tot het leefmilieu”. Er zijn 119 erkende technici die de retributie betalen en het voor 2024 geïndexeerde tarief van de retributie bedraagt 34 euro. Dit houdt door de teruggave zodoende een minderinkomst van 4046 euro voor het Fonds in.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden geen wijzigingen aangebracht die een bijkomende impact hebben op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Voor de impact op de lokale besturen van het ontwerp van besluit wordt verwezen naar de nota aan de Vlaamse Regering gevoegd bij de eerste principiële goedkeuring (VR 2023 2010 DOC.1389/1TER).

Er werden geen wijzigingen aangebracht die een bijkomende impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

5 VERDER TRAJECT

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

6 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar derde principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van regelgeving over energie, ETS en de gebouwenpas;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen.

De Vlaamse minister van Handhaving en Justitie, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen

1. ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van regelgeving over energie, ETS en de gebouwenpas;
2. het tweede advies nr. 2024/023 van de VTC van 20 februari 2024;
3. het standaardadvies nr. 65/2023 van de GBA van 23 februari 2024.